

ARBETE OCH TRYGGHET ÅT ALLA - FULL SYSSELSÄTTNING OCH KRAFTIGT UTBYGGD VÄLFÄRD

EKONOMISK-POLITISKT PROGRAM FÖR SOCIALISTERNA - VÄLFÄRDSPARTIET

Antaget vid medlemmöte
den 21 oktober 2021

ARBETE OCH TRYGGHET ÅT ALLA – FULL SYSSELSÄTTNING OCH KRAFTIGT UTBYGGD VÄLFÄRD

EKONOMISK-POLITISKT PROGRAM FÖR SOCIALISTERNA – VÄLFÄRDSPARTIET

1. Socialisterna – Velfärdspartiets grundläggande ståndpunkter i den ekonomiska politiken

Socialisterna – Velfärdspartiets övergripande och överordnade mål för den ekonomiska politiken är arbete åt alla, full sysselsättning.

Socialisterna – Velfärdspartiets linje är att finanspolitiken ska drivas så att målet om full sysselsättning uppnås, utan begränsningar med avseende på underskott i offentliga finanser eller offentlig skuldsättning.

2. En mörk tid för arbetarrörelsen och för arbetarna

Vi lever i omställningarnas och de hårdnande motsättningarnas tid. De partier som av hävd representerat arbetarrörelsen ingår i ett av två borgerliga parlamentariska block. Anställningstryggheten försämras. Skatterna sänks för dem som tjänar mest. Konflikt-rätten urholkas. Arbetarklassen står utan politiska företrädare i riksdagen. Ja än värre, det är de som borde företräda Sveriges arbetare som nu verkställer angreppen mot dem.

3. Samhällsbygget avstannar och förfallet breder ut sig

I det gemensamma samhällsbygget, i välfärden och i tryggheten, blir revorna allt djupare. BB-avdelningar stängs, bostadsbristen breder ut sig, till den grad att man börjar läsa om äldre som går hemlösa, fler blir fattigpensionärer, järnvägsnätet är nedslitet. A-kassan och sjukförsäkringen, som arbetaren måste stödja sig på när hälsan sviker, ekonomin vänder nedåt eller en kapitalist bestämt att jobbet ska flyttas, är långt ifrån vad de varit. Det orangea kuvertet kommer med svart missmod åt arbetarklassens kvinnor. Mass-arbetslösheten biter sig envist fast. Efter det nyliberala systemskiftet i början av 90-talet har den bara väldigt tillfälligt och kortvarigt sjunkit under sex procent.

4. Nedskärningspolitiken har fört oss hit

Vad är som fört oss till en så bisarr och samtidigt hotfull situation? Jo, det är politiken som är problemet. Nyliberal åtstramningspolitik. Alltsedan 90-talskrisen (som för övrigt orsakades av naiva liberala avregleringar och finanskapitalets samhällsskadliga arbets-sätt, inte av en "alltför generös välfärd") är den ekonomiska politiken styrd av nyliberala dogmer. Enligt de dogmerna ska offentlig sektor gå med överskott. Stabila offentliga finanser ska ingjuta förtroende i näringslivet så att privata kapitalintressen kan "skapa jobb".

Man inbillar sig att staten fungerar som ett hushåll eller ett företag, och får mer pengar över när den gör av med mindre pengar. Men staten är inget hushåll eller företag. När den minskar sina utgifter så krymper hela ekonomin och arbetslösheten stiger, eftersom staten och resten av offentlig sektor är samhällsekonomin överlägset största aktör. Och när hela ekonomin krymper och arbetslösheten stiger, ja då krymper också statens intäkter.

Den som säger att staten inte har råd att skapa sysselsättning genom en offensiv ekonomisk politik utan måste balansera budgeten säger därför i själva verket att vi inte har råd att sätta folket i arbete. Det enda vi har råd med är arbetslöshet. Detta är nyliberalismens budskap till oss. Det är ett falskt och absurt budskap, och det måste nu avfärdas kategoriskt.

5. Åtstramningskartellen i riksdagen

Det nyliberala tankegodset, som ligger till grund för den idag dominerande synen på samhällsekonomin, manifesteras i 2016 års finanspolitiska överenskommelse. Den ingicks i slutet av juni 2016 och kräver att offentliga finanser ska gå med ett årligt överskott om 0,33 procent av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel (dvs. en hög- och en lågkonjunktur). Offentlig skuldsättning ska hållas kring 35 procent av BNP, det s.k. skuldankaret. Finanspolitiska rådets ställning som marknadsliberal gårdvar ska stärkas.

Bakom denna uppgörelse står föga förvånande de borgerliga partierna M, C, L och KD. MP skriver också under, och man önskar att man kunde förvånas över att S ställer sig bakom. SD har ställt sig utanför, men av det skälet att man vill se ett ännu högre överskottsmål, dvs. en ännu hårdare åtstramningspolitik. Vänsterpartiet, som nu låtsas vara en vänsteropposition, står oavkortat bakom. Alla riksdagspartier är alltså nedskärningspartier, åtstramningspartier. Talet om full sysselsättning i Socialdemokraternas och Vänsterpartiets partiprogram är tomma ord, kosmetika. När det kommer till kritan skär man ner, lydigt och hänsynslöst.

Den nyliberala finanspolitiken är en katastrof och ett haveri. Om arbetarrörelsen inte längre kan ställa ut löftet om arbete och trygghet åt alla, om full sysselsättning och kraftigt utbyggd välfärd, kan vi vänta oss att vanliga arbetare ska stödja arbetarrörelsen? Vad har arbetarrörelsen att erbjuda välfärdsarbetarna, med värkande ryggar och leder, och en ständigt gnagande känsla av otillräcklighet? Bryr de sig om budgetöverskott och minskad statsskuld? Är "sunda offentliga finanser" en tröst när nedskärningarna biter? Att ställa dessa frågor är att besvara dem. Det vet vi i Socialisterna - Välfärdspartiet, och vi tänker aldrig – aldrig – acceptera nedskärningspolitiken.

6. Socialisterna – Välfärdspartiet står för en ny ekonomisk politik

Socialisterna -Välfärdspartiets ståndpunkt är klar. Vi kräver arbete och trygghet åt alla, full sysselsättning och kraftigt utbyggd välfärd. En ny ekonomisk politik krävs. En politik för offensiva offentliga investeringar i samhällsbygget, i välfärden, i bostäder, i järnvägar

och vägar, i utbildning. Som får hjulen att snurra i ekonomin, skapar arbete och trygghet för den vanliga människan och som bygger ett land som vi med stolthet kan lämna över till våra barn och barnbarn.

Den ekonomiska politiken ska orienteras mot full sysselsättning, fullt utnyttjande av alla produktivkrafter. Den enda arbetslöshet som ska förekomma är den som uppstår när människor går från ett arbete till ett annat, s.k. friktionsarbetslöshet. Statsbudgeten ska tillåtas gå med så stora underskott att det målet nås. På kortare sikt kommer det att krävas mycket stora underskott för att vi ska kunna få bukt med massarbetslösheten. Sett över en lite längre tidshorisont kan underskotten förmodligen minska i storlek. Dock får vi förvänta oss att betydande budgetunderskott kommer att behövas under lång tid, med tanke på hur långt ifrån fullt resursutnyttjande Sverige idag står. Vi har för närvarande, i oktober 2021, ett outnyttjat arbetskraftsutbud motsvarande över en halv miljon heltidsarbeten.

Ledordet är alltså full sysselsättning. När vi ser att alla de som kan arbeta också gör det, och att alla andra tillgängliga resurser nyttjas fullt ut, då bör offentlig sektors utgifter inte ytterligare driva på efterfrågan, eftersom det riskerar att leda till oönskad inflation. I dag befinner vi oss långt från den punkten. Inflationen väntas understiga inflationsmålet under de närmaste åren. Inflationen har också överskattats i prognoserna. Vi har därför goda skäl att utgå ifrån att utrymmet är högst betydande för att driva expansiv finanspolitik utan att orsaka oönskat hög inflation.

Det är i verkligheten vi ska hämta vägledning för hur finanspolitiken ska skötas. Godtyckliga mål för budgetunderskott och statskuld – som de som finns i det finanspolitiska ramverket och i EU-fördraget – ska aviseras helt, som de uttryck för uttjänt nyliberal normpolitik de är.

Arbete åt alla, full sysselsättning. Det ska vara målet för den ekonomiska politiken. Det är så en långsiktigt hållbar finanspolitik ser ut. Det är en ekonomisk politik för flertalet, inte fåtalet.

Socialisterna – Valförspartiet vill stärka arbetarklassens positioner i kampen om samhällets framtid, för detta är den fulla sysselsättningen ett centralt verktyg. Vårt mål är ett annat samhälle – efter och bortom kapitalismens massarbetslöshet, utsugning och slöseri med mänskliga resurser och naturtillgångar.

Socialisterna – Valförspartiet utmanar det nyliberala samförståndet och den permanenta massarbetslösheten. Vi nöjer oss aldrig med mindre än arbete och trygghet åt alla – full sysselsättning och kraftigt utbyggd välfärd.